

ภาวะโลกร้อน (Global warming)

ในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมาสำนักข่าวต่างประเทศได้รายงานว่ คลื่นความร้อนปกคลุมบริเวณภาคตะวันออกของสหรัฐ จนทำให้มีผู้เสียชีวิตถึงกว่า 160 ราย ในพื้นที่รัฐแคลิฟอร์เนีย นอกจากนี้คลื่นความร้อนยังส่งผลให้เมืองใหญ่หลายเมืองไม่ว่าจะเป็น นิวยอร์ก ชิคาโก บัลติมอร์ วอชิงตัน บอสตัน ฟิลาเดลเฟียไปจนถึงแอตแลนตา ล้วนแต่ต้องเผชิญกับอุณหภูมิสูงเกือบ 40 องศาเซลเซียส ซึ่งคลื่นความร้อนดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชน ใช้พลังงานไฟฟ้าสูงจากเครื่องปรับอากาศปรากฏการณ์ความแปรปรวนของสภาวะอากาศอย่างสุดขั้วในทางวิทยาศาสตร์ ระบุว่าสภาพเช่นนี้เป็น “ภาวะโลกร้อน” ซึ่งเป็นภาวะที่อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มขึ้นจากปรากฏการณ์เรือนกระจก หรือที่เรารู้จักกันดีในชื่อว่า Green house effect ซึ่งมีต้นเหตุจากการที่มนุษย์ ได้เพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซอื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติกักเก็บความร้อนออกไปยังบรรยากาศของโลก ก๊าซเหล่านี้จะรวมตัวกันจนกลายเป็นผ้าห่มหนา ๆ กักเก็บความร้อนของดวงอาทิตย์ รวมทั้งการตัดไม้ทำลายป่าจำนวนมากเพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่มนุษย์ ทำให้กลไกในการดึงเอาก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกไปจากระบบบรรยากาศถูกลดทอนประสิทธิภาพลง และในที่สุดสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้กระทำต่อโลกได้วนกลับมาสู่ตัวของเราเองในลักษณะของ **ภาวะโลกร้อน**

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ขึ้นนั้นมีมูลเหตุมาจากการปล่อยก๊าซพิษต่าง ๆ จากโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้แสงอาทิตย์ส่องทะลุผ่านชั้นบรรยากาศมาสู่พื้นโลกได้มากขึ้น ซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยเรียกว่า ปรากฏการณ์เรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ 6 ชนิด ที่จะต้องลดการปล่อยได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ก๊าซมีเทน (CH₄) ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) ก๊าซไฮโดรฟลูโอโรคาร์บอน (HFCs) ก๊าซเปอร์ฟลูโอโรคาร์บอน (CFCS) และก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูโอไรด์ (SF₆)

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน ขึ้นนั้นมีมูลเหตุมาจากการปล่อยก๊าซพิษต่าง ๆ จากโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้แสงอาทิตย์ส่องทะลุผ่านชั้นบรรยากาศมาสู่พื้นโลกได้มากขึ้น ซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยเรียกว่า ปรากฏการณ์เรือนกระจก

ก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ 6 ชนิด ที่จะต้องลดการปล่อยได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ก๊าซมีเทน (CH₄) ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) ก๊าซไฮโดรฟลูโอโรคาร์บอน (HFCs) ก๊าซเปอร์ฟลูโอโรคาร์บอน (CFCS) และก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูโอไรด์ (SF₆)

จากเนื้อความในหนังสือและภาพยนตร์สารคดี **An Inconvenient Truth (ความจริงที่ไม่มีใครอยากรับรู้)** ซึ่งจัดทำขึ้นโดย **อัล กอร์** อดีตรองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ผู้ผันตัวมาเป็นนักรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อมเต็มตัว สะท้อนความเปลี่ยนแปลงภูมิศาสตร์ที่โลกต้องเผชิญ อัล กอร์ บอกไว้ว่า กรณีทะเลอาร์กติกละลายเร็ว ๆ นี้ว่าการไม่คำนึงถึงธรรมชาติอาจก่อให้เกิดผลกระทบใหญ่หลวง ตัวอย่างเรื่องการพัฒนาาระบบชลประทานอาจก่อผลกระทบที่เราคาดไม่ถึง เมื่อมนุษย์มีอำนาจพอที่จะปรับเปลี่ยนสภาพแม่น้ำได้ จากการที่มนุษย์ผันน้ำมาใช้มากเกินไป โดยไม่ใส่ใจธรรมชาติ ส่งผลให้แม่น้ำบางสายไม่สามารถไหลลงสู่ทะเลได้อีกต่อไป การชลประทานปรับเปลี่ยนแม่น้ำอันยิ่งใหญ่ได้ตามแต่ใจเรา โดยไม่ยึดกับธรรมชาติ เป็น กรณีเดียวกันกับที่สภาพโซเวียตผันน้ำของแม่น้ำใหญ่สองสายจากเอเชียกลาง ได้แก่ แม่น้ำอุมดาร์ยา และไซร์ดาร์ยา ที่เคยหล่อเลี้ยงทะเลอารัล นำไปใช้ในการชลประทานไร่ฝ้าย ที่สุดทะเลอารัลก็เหือดแห้ง เหลือเป็นเพียงอนุสรณ์สถานแก่โลกปัจจุบัน ยืนยันได้ว่า แม้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมีคุณูปการมากมายต่อมนุษย์ แต่ก็สร้างผลกระทบมหันต์เช่นกัน และเป็นมหันตภัยที่มาจากภาวะ "โลกร้อน" ที่คุกคามโลกมนุษย์ในขณะนี้

กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร

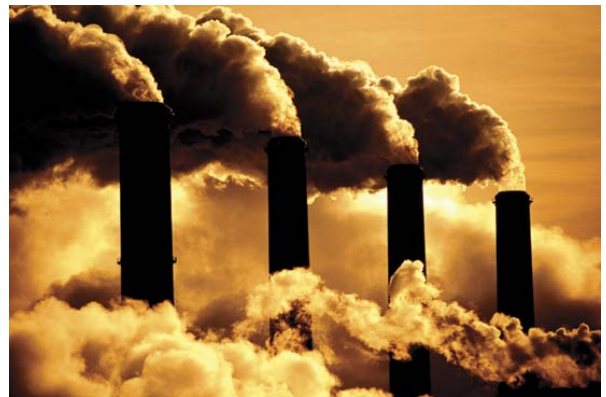
ภาวะโลกร้อน (Global warming)

นักวิทยาศาสตร์กล่าวว่า ปี 2005 คือปีที่โลกมีอุณหภูมิร้อนที่สุดเท่าที่เคยมีการวัดอุณหภูมิในชั้นบรรยากาศ เป็นสิบปีที่ถือว่าปีอากาศร้อนที่สุดเท่าที่เคยมีมา นับแต่ปี 1990 ในฤดูร้อนปี 2005 หลายร้อยเมือง ในอเมริกามีอากาศร้อนสูงระดับทำลายสถิติ ตลอด 50 ปีที่ผ่านมา อุณหภูมิเฉลี่ยของโลกเพิ่มสูงขึ้นในอัตราที่รวดเร็วที่สุดในประวัติศาสตร์ ในปี 2003 คลื่นความร้อนทำให้คนในยุโรปเสียชีวิตถึง 30,000 ศพ และในอินเดีย มีผู้เสียชีวิตไป 1,500 ศพ

นับแต่ปี พ.ศ. 2521 ทะเลน้ำแข็งที่ขั้วโลกลดปริมาณลง 9 เปอร์เซ็นต์ต่อทุกสิบปี ด้วยระดับการละลายตัวในปัจจุบัน รวมถึงหิมะที่เทือกเขาคิลิมาจาโรอาจจะหมดไปในปี 2020 เทือกเขาดังกล่าวอยู่ทางตอนบนของประเทศแทนซาเนีย ติดกับประเทศเคนยา เป็นหนึ่งในภูเขาไฟลูกที่ใหญ่ที่สุดในโลก เป็นเทือกเขาที่สูงในทวีปแอฟริกาจนเรียกกันว่า “หลังคาแห่งกาฬทวีป”

จากสัญญาณดังกล่าว นำพาไปสู่การทำนายผลกระทบต่าง ๆ เมื่ออุณหภูมิโลกสูงขึ้น โดยมีการคาดเดาว่าภาวะโลกร้อนจะเพิ่มความรุนแรงของพายุเฮอริเคน ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา พายุเฮอริเคนระดับ 4 และ 5 เพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว เพราะน้ำในมหาสมุทรร้อนขึ้น พายุฤดูร้อนสามารถเพิ่มกำลังมากขึ้น และกลายเป็นพายุที่มีพลังมากขึ้นถึงแม้พายุรุนแรงจะก่อให้เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ แต่ความแห้งแล้งและไฟป่ายังคงเพิ่มสูงขึ้นในอีกหลายพื้นที่ เกษะที่ต่ำจะไม่สามารถอยู่อาศัยได้อีกต่อไป อันเนื่องมาจากระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น ป่า, ฟาร์ม และเมืองทั้งหลายจะต้องเผชิญหน้ากับสัตว์รบกวนที่สร้างปัญหา รวมถึงเชื้อโรคร้ายที่เกิดจากยุงเป็นพาหะมีจำนวนมากขึ้น การทำลายถิ่นอาศัยของสัตว์อย่างเช่นแนวปะการัง และทุ่งหญ้าอาจทำให้พืชและสัตว์หลายสายพันธุ์สูญพันธุ์ไป

!!! ขณะที่ประเทศไทย มีปรากฏการณ์ด้านโลกร้อนเกิดขึ้นให้เห็นแล้ว ดร.อานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายงานวิเคราะห์และฝึกอบรมการเปลี่ยนแปลงของโลกแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระบุว่า จากการสำรวจล่าสุดพบว่าระดับน้ำทะเลในอ่าวไทยเพิ่มขึ้น 1-2 มิลลิเมตรต่อปี ยังอยู่ในระดับปกติ แต่ในทะเลฝั่งอันดามัน สูงขึ้น 8-12 มิลลิเมตรต่อปี มีผลอย่างมากต่อการกัดเซาะชายฝั่ง เนื่องจากที่ผ่านมามีปริมาณน้ำทะเลที่สูงเพียง 50 เซนติเมตร สามารถกัดเซาะชายฝั่งได้อย่างรุนแรง ความแปรปรวนของอากาศ ปริมาณฝนที่ตกมากกว่าปกติ แต่ทั้งช่วงฤดูร้อนมา ทำให้เกิดภัยแล้งและอุทกภัยอย่างร้ายแรงกว่าที่เคยประสบมานั้น คือหนึ่งในปรากฏการณ์ที่เตือนเรานี้คือการคุกคามของ **Global warming** อย่างชัดเจนแล้ว และกำลังจะร้ายแรงมากขึ้นทุกขณะ

ปีสองปีที่ผ่านมา ภาวะแห้งแล้งผิดปกติในประเทศไทยเกิดขึ้นในกว่า 65 จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรมได้รับความเสียหายกว่า 10 ล้านไร่...นั่นก็คือจากปรากฏการณ์ **"เอลนีโญ"** อันเป็นส่วนหนึ่งของภาวะโลกร้อน ปีที่แล้วน้ำท่วมหนัก ดินถล่มอย่างรุนแรงที่อุตรดิตถ์ แพร่ สุโขทัย ลำปาง และน่าน ก็เพราะมีปริมาณน้ำฝนที่ตกหนักอย่างไม่เคยเห็นมาก่อน...นั่นคือปรากฏการณ์ **"ลานีญา"** ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายหนักกว่า 1 พันล้านบาท ที่สมุทรปราการ มีตัวอย่างของ global warming ที่มีผลกระทบต่อไทยอย่างชัดเจนแล้ว คือชายฝั่งถูกกัดเซาะอย่างหนักหน่วงเพราะแผ่นดินทรุด น้ำทะเลสูงขึ้น คลื่นลมทะเลแรงขึ้นทุกวัน...ที่นั่น พื้นที่ตลอดแนวชายฝั่งหายไปแล้วกว่า 11,000 ไร่ ทำให้ชาวบ้านต้องย้ายบ้านถึง 4-5 ครั้ง

ผู้เชี่ยวชาญไทยที่ติดตามเรื่องนี้บอกว่าถ้าเราไม่ทำอะไรเลย อีก 20 ปีข้างหน้า หรือเร็วกว่านั้น พื้นที่ชายฝั่งจะถูกกลืนหายไป 10.5 กิโลเมตร และถึงวันนั้น ที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิวันนี้ก็จะอยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลเพียงแค่ 6 กิโลเมตรเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีการคาดการณ์กันว่าอีก 100 ปีข้างหน้าหรือในปี พ.ศ. 2643 อุณหภูมิ จะสูงขึ้นจากปัจจุบัน 4.5 องศาเซลเซียส สภาวะโลกร้อนที่เริ่มมีสัญญาณบ่งชี้ใหม่เกิดขึ้นทุกปี

กลุ่มวางแผนการจัดการที่ดินในพื้นที่เสี่ยงภัยทางการเกษตร